

SUBSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranger. 9'00 id. id.
Paguem per anys, una petita de rebueta

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRINCIPAL
IMPRESA
CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TERS
TELÉFONS
REDACCIÓ, 723 - IMPRESA, 2,293

ANY IX.-NUM. 2,622 BARCELONA, DIUMENGE 12 DE MAIG DE 1912 UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

Francisco Sardá y Ládico

Mori el dia 5 del actual
(E. P. D.)

Sos desconsolats mare Antonia Ládico, Vda. de Sardá, germà Joan, cunyada Dolors Dexeus, nebot, oncles, cosins y demés parents, presents y ausents, preguen que 'l tinguin present en las seves oracions y se serveixin assistir als funerals que en sufragi de la seva ànima se celebraran demà dilluns, a les 10 del matí en la Iglesia de la Casa Provincial de Caritat, per lo qual els quedaran agrats.

NO'S CONVIDA PARTICULARMENT

SANTASUSANA PERA COSIR

Màquines pera mitges - Bicycles

Vendes al comptat y a plasses de pessetes 2'50 setmanals

40 - Carme - 40

S'ha posat a la venda en totes les llibreries

LO QUE VI EN LA GUERRA

(Diario de un soldado)
per EUGENI NOEL
Magnific volum en quart de XVI, 350 planes, 8 pessetes

constar l'èxit franc y espontani que va assolir ahir nit en el Teatre de Catalunya.

El col·leccionista, nostre crític de teatre l'Alexandre Piana, amb l'autoritat que tothom li reconeix, ens dirà demà extensament la seva opinió, la qual, millor que la nostra, servirà als nostres lectors per capacitar-se de les qualitats y defectes que pugui haver-hi en la darrera comedia estrenada pel Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans.

No podem, no obstant, estarnos de dir que l'obra deu ésser fresca y riallera, que en ella s'hi presenta amb un realisme de bon gust, literari sempre, y amb la gràcia d'una ironia sana, alhora que fustejadora, les trifulques y el farses d'unes eleccions municipals, amb les seves conseqüències, les quals va acceptant, paulatinament, per una certa graduació gairebé insensible, el protagonista de l'obra, en Joan Bonhome, un home i modest menestral d'ofici sastre, home casat, de costums morigerats, arribant, per ser regidor, per satisfer la seva ridícula vanitat de figurar, a tenir tractes amb gent piosa y adue a la compra de vot.

No's creiem, amb tot y això, que l'obra, pel seu aspecte polític, resulti àrida al públic; molt al contrari: tothom va trobar-la molt variada de tons, tothom va interessar-se en gran manera, rient a cor obert les gràcies del diàleg correcte, molt correcte y, sobre tot, teixit amb un lèxic modern y castissimament català.

En Joan Bonhome va ésser molt ben presentat y molt ben dirigit per en Josep Berçes, aquest excel·lent actor còmic que ha fet una veritable creació del protagonista. Les senyores Pla y Ramona Mestres van dir els seus papers amb molta naturalitat y amb molt art; en Jaume Borràs apassionat y dominant la situació com sempre; en Capdevila perfecte; en Guixot molt en caràcter en Blanca correcte; en Tor com de costum identificat amb el seu paper; en Bardem, en Torres, en Donato y els altres tots encaixats, donant molta vida a les escenes de conjunt.

L'obra va ésser aplaudida amb calor, sobre tot el final de l'acte tercer (el de les eleccions de regidors) y el de l'obra en el qual, com en els anteriors, el públic va tributar una veritable ovació en en Pous y Pagès.

CHASSAIGNE FRERES

PIANOS de cua y rectos a cordes orquedades.-PIANOS AUTOPIANISTAS.-ROLLS.-Acollan G.-F. I. R. S. T. Imperial. ARMONIUMS, Christophe & Etienne.

VENDES AL COMPTAT Y A PASSES - LLOGUERS - EXPOSICIÓ Y DIPÓSIT: PASSEIG DE GRACIA, 38 - TELÉFON 2 363

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Ultims dies de la

EXPOSICIÓ

Y VENDA DE

Novetats d'Estiu

Ocasions excepcionals

en Vestits, Bruses, Faldilles, Refajos, Guardapols, Sombrers pera senyores, Varios, Sombrells, Roba blanca, Devantals pera nois

Teixits, Estampats, Piqués

Barrets de palla pera home, Gorres, Camises, Corbatas, Mitjons, Colls, Punys, Mocadors, Bastons, Ermilles, Calsat, Tapapols, Trajos, pera nen etc., etc.

Preus sumament reduits durant els dies de exposició

Fàbrica de vels y mantellines

Tuls y sederia.-Genres de punt

FRANCISCO DE A. PLANAS

Ronda Sant Pere, 15 (Entre passeig de Gracia y plassa Urquinaona)

A l'engròs y detall
SECCIO DE DETALL:
ARTICLES DE PUNT, LLANA Y COTO A PREUS DE FÀBRICA

Aizarops y Horxates FORTUNY

Desconfièn de les imitacions

CHAMPANILLA

GRAN ESTIMULANT DIGESTIU. Demanis a tots els colmadors, cafés y bars.

ESTÓMAGO

Curación del 98 por 100 de las enfermedades del estómago é intestinos con el Elixir Estomacal de Saiz de Carlos. Lo recetan los médicos de las cinco partes del mundo. Tonifica, ayuda á las digestiones, abre el apetito, quita el dolor y cura la

DISPEPSIA

Las acedias, vómitos, vértigo estomacal, indigestión, flatulencias, dilatación y úlcera del estómago, hipercloridria, neurastenia gástrica, anemia y clorosis con dispepsia: suprime los cólicos, quita la diarrea y disenteria, la fetidez de las deposiciones y es antiséptico. Vigoriza el estómago é intestinos, el enfermo come más, digiere mejor y se nutre. Cura las diarreas de los niños en todas sus edades.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID. Se remite folletito á quien lo pide.

Contra els nous pressupostos

La Comissió de Pressupostos y Contribucions de la Cambra Industrial d'aquesta ciutat se reuniu per tractar dels projectes del ministre d'Hisenda, especialment en la part que's refereix als augmentos de les taxes de la contribució industrial y de comerç y la reforma de l'impost d'utilitats.

L'opinió unànim fou la d'oposar-se a aquests augmentos, però tant en compte que el president de la Cambra don Luis Sedó se troba a Madrid gestionant aquest assumpte amb el Govern y que'l president de la Cambra de Comerç senyor Maristany hi ha anat al mateix objecte, s'acordà per unanimitat retenir al senyor Sedó el vot de confiança que la Cambra li hi havia otorgat y esperar el resultat de la gestió dels seus presidents que es d'esperar serà satisfactori, per als interessos de l'indústria y del comerç y dels que se'n donarà compte oportunament.

ELS CORCS DE L'ÀNIMA CATALANA

De París ens arriba una nova encoratjadora: en Josep Clarà, el gran escultor mediterrani, ha triomfat a Amsterdam d'una manera esplendorosa. La medalla d'or, la més alta de les recompenses d'aquella exposició ha sigut concedida a les seves escultures.

Es una cosa que recomanda aquesta de veure com els gloriosos catalans que van pel món honoren triomfalment la seva patria. Però es alhora trista cosa haver de pensar que molts d'aquests catalans que'l món aclama han sigut postergats, escarnits en la seva terra.

Qui no recorda'l cas de Clarà en la passada exposició de Barcelona? Un jurat incomprensible o altra cosa pitjor li negà l'alta recompensa que'l sufragi dels intel·ligents li atribuïa amb una unanimitat poques vegades vista. Es clar que'l tort era massa gros pera que no's mirés de reparar d'algun manera. La nostra intel·lectualitat li oferí la venja d'aquell banquet esplendorós, al qual assistiren la majoria dels homes que representen alguna cosa en tots els ordres de l'espiritualitat catalana. Però, malgrat aquest engravi, en Clarà marxà d'entre nosaltres fentament dolent, enaragat de l'injusticia de aquella catàstrofe que li havien negat lo que en tota justícia li corresponia, fet el propòsit de no portar mai més les seves obres a cap de les exposicions que puguin celebrar-se a Barcelona.

Y quan que no són en Clarà s'hi anen vestint menyspreus, preterits, sense trobar compensació del menyspreu, perquè encara la seva obra, tot y sent notable, no hauria arribat al tallos de la del gran escultor mediterrani. Sembla que dintre de nosaltres els catalans hi hagi un mal instint que'n porta a menyspreuar y a tirar per terra les nostres obres y les nostres coses. Això ve d'una

ECOS

NO RA GAIRE que'ns reunim a l'entorn de l'escultor Clarà per gloria seva y engrandiment d'un jurat que l'havia preterit. Els periòdics compliren dies seguits columnes ben ostensibles, en protesta d'aquella acció y alçà, davant d'aquella fraternitat d'irritació, ja va dir: «Trobo que se'n fa massa».

El telégraf ens porta la confirmació de que allò no era massa y de que tal vegada no'n fèrem prou, perquè si en alguna cosa la falta de mesura se justifica es en les afirmacions de les vides il·luminoses. En Clarà ha obtingut el més alt premi de l'Exposició d'Amsterdam: la medalla d'or. Y sobre en Clarà porta ahir «La Publicitat» un article publicat en la revista «L'Esprit» de Bruxelles per l'escritor Denis, en el qual són tan alts els elogis, com mai ho feren tots els nostres, posats els uns sobre'ls altres. Copiem unes paraules: «Els únics creadors les obres dels quals adquiríren resonancia més enllà dels mars y de les montanyes produint l'admiraçió universal. El mateix Denis, reproduceix uns aporacions de l'eminent crític del diari de Amsterdam «Het Nieuws van Dagh, G. H. Marius. La més sobresortint es aquesta: «La obra de Clarà és d'una bellesa tant extraordinària com en poques s'ha vist després que Miquel Angel crea la seva «Nin»».

Qu'ens haurien dit, quines motes no haurien llençat, les plomes que actuen de fiscalitzadors dels nostres elogis? «Megalòmans, ens cridarien. Pateu el mal de les grandeses y us creieu una mena de reis Mides que convertiu en or tot lo que toqueu». Y els turiferaris fanàtics, els que fan de Clarà un altre deu major de l'escultor, ni de lluny ni de prop són catalans y algú fins ni llatinitat té.

Notes polítiques

La dels traicis Lerruxistes

Reproduïm el periòdic «Verdad Radical» «LOS TRAIDORES DEL PUEBLO».

Mientras en el Congreso los diputados lerruxistas libran la batalla contra la Ley de Jurisdicciones, los diputados radicales permanecen quietos y alejados del Parlamento.

Los lerruxistas que utilizan su cédula revolucionaria para conseguir el Gobierno para establecer rúbricas y otros excoesos; los lerruxistas que tienden ante la idea de verse obligados por las circunstancias a cumplir sus compromisos revolucionarios; los lerruxistas que en Julio de 1909 se escondieron debajo de la cama, y cooperaron en la obra de fusilar a Ferrer, presen ahora su concurso a Canalejas para que sube esta afrentosa ley de Jurisdicciones.

¿Hasta cuándo, radicales, consentiréis tanta indignidad?

¿Aún no os habéis desengañado?

Las rectificaciones de Lerroux y su empujamiento, los escandalosos «changanos» de la mayor parte de los concejales radicales, y los negocios de Iglesias (Ambrosio) no os demuestran claramente que el partido radical está en manos de una partida de bandidos de la política?

¿No os acordáis, cándidos radicales de buena fe que las complacencias que en desgracia

NOTES DIVERSES

El millonari y el catedrático

Mr. Pierpont Morgan es el más gauit representante del trust norteamericano. Aquesta potentia base de l'economisme anglosaxó, en el qual amb tanta fidelitat com Pericles la seva época o Luter l'emancipació de Roma.

Mr. Morgan es un gran senyor de l'indústria anglai y el sobirà gairebé absolut dels ferros, acers y ferrocarriils. Per les seves combinacions, el preu dels rails es més car allí que en altres nacions que no tenen ferro, y lo mateix passa amb tot lo demás relacionat amb aquell medi de transport.

Aquest finançador gairebé omnipotent, que passa sempre en milions de dollars, que la cambra l'indústria dels camins artificials que vol, que domina en una xarxa de 80 mil milles de ferrocarriils, fou en sos dies de joventut un deixeble aprofitat de la vella Universitat de Göttingen, aprofitat especialment en la classe de Matemàtiques.

En algun temps el professor d'aquesta assignatura que havia ensenyat al millonari de la ciutat que l'havia tingut per un dels deixebles més predilectes, visità Nova York. Mister Pierpont Morgan y altres plutòcrats que havien passat per les aules de Göttingen, li donaren un banquet. Y allí el vell professor dirigint-se a Morgan, li digué, sense ironies y amb la candides senillesa del que creu que l'ensenyar es el millor ofici del món: «Quina lliçió me ha donat, que he abandonat els estudis per dedicar-me a la banca. Estic segur que hauries pogut arribar a ésser auxiliar meu y després a substituir-me en la càtedra».

Y es que l'ingenu professor creia que es més noble professió la de portar llum a les ànimes que no pas la d'encarir el pa.

Una víctima del Títane

En el colossal naufragi del gran transatlàntic hi morí un dels homes més originals del nostre temps: Mr. Stend.

Mr. Stend era periodista de fama, fundador de cent publicacions, pacífista convulsiu y una mena de Quixot que cada any feia un perrell de campanyes, violències, ardents, a favor de campanyes, violències, ardents, a favor d'algunes idees o institucions que depenien segons ell de la salvació del món.

Fou campanyer per la Conferència de La Haya, pels «chocs», per l'antimit y la enorme fortuna de Mr. Cecil Rhodes per això, per la fertilització del Sahara, per l'extirpació d'or del mar, per la pureza cristiana, etc., etc. Era d'una activitat, d'una bona fe, d'una abnegació y d'un desinterès misticista, que tot això podia ferli perdonar l'inconsciència en les seves campanyes y l'extravagància de algunes coses a que durant tres o quatre mesos estava consagrat.

Era adonés aquest Mr. Stend d'una bondat imponderable y d'una senillesa d'esperit extraordinària. Amb les amistats que tingué y els serveis que feu, podia ésser ric y pla de glòria. Mort sense tenir res d'això.

Tornant de Turquia, explicava així la seva entrevista amb el soldà al qual li anava a explicar una lliçó per assegurar per sempre la pau amb l'Egipte:

«Molt rebé amb molta benevolència y me escoltà molt atent. Acabà per oferir-me una alta condecoració, que jo no vaig voler acceptar. Però no'm deixà marxar sense prometre'm rebre un present seu, cosa a que jo accedí no més que a canvi de que ell m'enviés un present meu. Me va regalar una caixa plena de cigarres de primera qualitat y jo li vaig donar una ploma estilogràfica, que jo no'n tenia cap».

«Molt gaudí jo no fumo y ell no fumava, doncs cadascun en la seva

Teatre de Catalunya

ELDORADO

En Joan Bonhome

Comedia en quatre actes de J. Pous y Pagès.

Per tractar d'un estimat company de redacció, ens limitarem avui a donar als nostres lectors una impressió molt lleugera de la comedia de Pous y Pagès, fent, així, el

7.

*]

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some faint smudges and discoloration, characteristic of old paper. The left edge of the page shows the binding of the book.

ESQUELES MORTUORIES
 SEN' ADMETEN AN AQUESTA IM-
 PREMTA, ENS A LES TRES DE
 LA MATINADA

Abans d'anar a l'extranger, prengui vostre de
30 a 60 lliçons

The Berlitz School

y s'evillarà no pocs apuros. Lliçons de prova, gratis
325 sucursals

--- Grans
Magatzems

LA FILOSOFIA

de Cot y Arraut (S. en Cta.)

--- Telèfon 1,716 ---

Preu fixo - **CARME, NUM. 10** - Preu fixo

NOVETATS PERA SENYORA
LLANERÍA, SEDERÍA Y ALTRES FANTASÍES

Nous assortits en els articles més moderns que ha creat la moda
en la present temporada

CARME, 10

LA FILOSOFIA

HERPES (interns y externs)

Escròfuls, Tuberculosi, Rouma, Gota, Mal
dopeda, etc., se curen radicalment amb el Aixarop antihumora

Purificant R. Saez

Amb el seu ús desapareixen ràpidament els **picors, taques,
grans, escames** y demés manifestacions de la pell, les **gra-
nulacions, plaques y ulceracions** de la boca y les
obertures naturals, y els **dolors** de les articulacions y els ossos.

De venda a les farmacies: Hospital, 2; Princesa, 1; Rambla de les Flors, 4; Pelai, 9; Escudellers, 75. Dipositaris, Dr. Andreu y J. Mullerat. Consultes gratuïtes amb el metge **R. Saez Doménech**, plassa Bonsuccés, 2, pral.

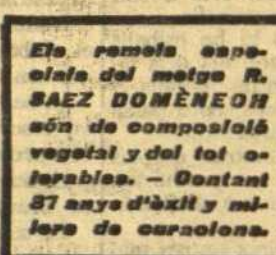

OBESITAT (excés de greix)

Se combat y se curen les malalties propies dels obesos amb l'Aixa
Top Fundent de la grassa sense donar lloc a males conseqüències

Obesífugo R. Saez

Amb el seu ús, els obesos, sense privar-se de menjar y beure lo
necessari, enflaqueixen, y sense subjectar-se a exercicis fadigosos
disminueixen la grassa y s'aprimen, desapareixent les molesties y
curant-se les malalties que sofíexen.

MALALTIES URINARIES

irritacions, prostatitis, cistitis, estranyiments
cistitis, se curen, sigui recents o antigues, amb les píldores vegetals

Flujicida R. Saez

Amb el seu ús para a les poques preses la coïssor y la freqüència
d'orinar, desapareixen les secrecions anormals y les mucositats de
la orina, que s'expel·len fàcilment y sense sediments y els malats
amb la salut recobren el tò y vigor perduts.

Els **vòmits, coragra, ardors,
inapetencies, pesadesa, bills y
dolors de l'estómac, cintura y
esquena, etcètera**, desapareixen al se-
güent dia de usar el

ESTOMAGO ARTIFICIAL

De venda a totes les farmacies y Drogueries

Desapareixen en tres dies les **dispepsies,
gastralgies y catarrs gástrics**,
com ho certifiquen milers de curats. Refuseu com a
falsificades les caixes que no portin la firma dels únics
concessionaris per Espanya, **J. Uriach y C.** - Barcelona

Aixarop del Professor Girolamo
Polvos y catxets **Pagliano** (de Florencia)

EL MILLOR DEPURATIU Y REFRESCANT DE LA SANG
65 anys d'èxit creixent sota sa millor recomanació
Exigiu sempre'l nom del Professor **GIROLAMO**
Se ven a les principals farmacies y drogueries
Unics agents a Espanya: **J. URIACH Y COMPA.** - Moncada, 20, Barcelona

Monstruosa Liquidació

per reforma de local, de tots els

ADORNOS PERA VESTITS

Botons 4 forats per trajes de Senyora y Senyor:
linies 6 8 1/2 10 12 14
1 carta de 3 dotzenes 0'20 0'30 0'50 0'75 1'00 pessetes.

Botons presió (Tanca polferes), a 0'25 pessetes una grossa.
Galons russos (Tapa costures). Gran assortit, blancs y colors, 1 pessa de 6 metres, 0'20 pessetes.
Tires bordades blanques. Grandiós assortit; 1 pessa de 4'20 metres, desde 0'25 pessetes.
Entredosos calats (echelles). Gran assortit; 1 pessa de 4'20 metres, desde 0'35 pessetes.
Cinta per cintura; 1 pessa de 6 metres, desde 0'20 pessetes.
Pelendengues, assortit de colors, 1 pessa de 30 metres, 1'10 pessetes.
Cintes per ribetejar costures, 12 pessetes de 6 metres, 1'50 pessetes.
Gassa brillant y mate, desde 0'25 pessetes el metre.
Pantes imitació «bolillo», 1 pessa de 6 metres, desde 0'25 pessetes.
Pantes de Valencià angleses, més de 1,000 dibuixos, 1 pessa de 11 metre, desde 0'35 pessetes.
Pantes imitació Frivolité, desde 0'10 pessetes el metre.
Entredosos Frivolité retallats, blancs, crem y crusos, desde 0'20 pessetes el metre.
Entredosos tul bordats amb seda blanca y negra, desde 0'40 pessetes el metre.
Entredosos tul bordats amb seda, colors llisos. Gran assortit desde 0'50 pessetes el metre.
Tuls blancs fms amb rics dibuixos, desde 0'70 pessetes el metre.
Tuls color, gran assortit, ample 1'05 metres, desde 1 pesseta el metre.
Colls Frivolité blancs, crem y crusos, desde 0'50 pessetes un.
Cua rata de seda, classe superior, molt brillant; 1 pessa de 10 metres, 0'50 pessetes.

Cintes Liberty y diverses, gran assortit de colors: Números 5 9 12
desde 0'05 0'10 0'15 pessetes el metre.
Cintes Fay Francis y Liberty, dues cares: Números 3 5 9 12 25
desde 0'10 0'15 0'25 0'35 0'45 pessetes el metre.
Cintes vellut, color número 6, gran assortit en colors; una pessa de 12 metres, desde 0'50 pessetes.
Cintes vellut y ras negre, classe extra: Números 3/4 1 1/2 3 5 9 12
y grandió assortit de colors, desde 0'10 0'20 0'35 0'50 0'75 pessetes el metre.
Soutache seda, gran assortit de colors, 1 pessa de 10 metres, desde 0'20 pessetes.
Soutache tubolar, seda, molt gros, gran assortit colors; 10 metres, 0'50 pessetes.
Sarrells color en torsal, ample de 6 centímetres, desde 0'50 pessetes el metre.
Sarrells de trens seda, blanc y negre, última novetat, 9 centímetres ample, desde 0'60 pessetes metre.
Sarrells de trens, seda color, gran assortit, ample 10 centímetres, desde 1'40 pessetes el metre.
Gasses amb metalls, preciosos dibuixos, últimes novetats.
Gants classe superior, assortit colors, a 0'35 pessetes el parell.
Gants superiors amb botons, de 50 centímetres de llarg, a 1 pesseta el parell.
Mitges per Senyora, negre sòlid, irrompibles, sense costures, taló y sola dobles, desde 0'70 pessetes parell.
Mitges calades, per senyora, negre sòlid, preciosos dibuixos; desde 0'50 pessetes el parell.
Mitges llana, punt anglès, superiors
Números 1 2 3 4 5 6
desde 0'20 0'25 0'30 0'35 0'40 0'50 pessetes parell.

Rebudes les novetats de Primavera y Estiu - - - Se liquida tot el genre de punt amb grans rebaixes

Grans assortits y últimes novetats en **Passamaneries, Galons, Sarrells, Plomes, Cintes,
Velluts, Pantes, Tuls, Frivolités en blanc, negre y colors y en metall, Brodats,
Vels per sombrero, Pells, Botons y demés articles per adornar vestits**, tot
amb descomptes de 40 a 80 per 100 de rebaixa

MERCERIA DE BONÁS

Davant de l'Església de Bethlem
--BARCELONA--

3-CARME-3

Davant de l'Església de Bethlem
--BARCELONA--

BONÁS, agrait a sa parroquia, REGALA part de sa fortuna
Ningú pot vendre als meus preus si no vol arruinar-se

Tancat de 1 1/2 a 8

DÉMANEU CATALEGs